

ЮБІЛЕЇ

**ГОЛЯЧЕНКО ОЛЕКСАНДР
МАКАРОВИЧ**

(до 75-річчя від дня народження)

У 2015 році виповнилося 75 років одному з провідних в Україні фахівців із соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я, історії медицини доктору медичних наук, професору Голяченку Олександровичу.

Олександр Макарович Голяченко народився в с. Малі Горошки Володарсько-Волинського району Житомирської області в селянській родині. У 1957 р. закінчив Володарсько-Волинську середню школу із золотою медаллю та вступив до Вінницького медичного інституту. Інститут закінчив з відзнакою.

Під час навчання в інституті мав тривалу зустріч з одним із основоположників земської медицини в Росії, депутатом II Державної думи (1906 р., фракція кадетів) академіком З.Г. Френкелем, яка справила величезний вплив на формування світогляду Олександра Макаровича.

За рекомендацією професора Л.Г. Лекарева О.М. Голяченко навчався в аспірантурі Вінницького медичного інституту, після закінчення якої в 1967 р. захистив кандидатську дисертацію, присвячену історії розвитку лікарняної справи в Україні (1864–1964) та працював на кафедрі.

З 1972 р. по 1977 р. працював лікарем-методистом Калинівської центральної районної лікарні, з 1977 р. по 1983 р. – заступником головного лікаря з оргметодроботи Вінницької обласної лікарні. Під час роботи створює потужну науково-інформаційну лабораторію з питань організації та управління охороною здоров'я.

О.М. Голяченко готує докторську дисертацію, присвячену соціально-гігієнічним проблемам організації доступної лікарської допомоги жителям села. У ці роки О.М. Голяченко завершує цикл робіт, присвячених усім етапам організації медичної допомоги: «Центральная районная больница» (1977 р.), «Фельдшерско-акушерский пункт» (1982 р.), «Управление многопрофильной больницей» (1984 р.), «Сельская врачебная амбулатория» (1985 р.).

З 1983 р. Олександр Макарович Голяченко очолював кафедру соціальної гігієни та організації охорони здоров'я Тернопільського медичного інституту. Під час перебування на посаді завідувача кафедри О.М. Голяченко сформував дружний колектив науковців і педагогів, забезпечив створення методичної та матеріальної бази педагогічного процесу.

Свою наукову роботу в Тернополі О.М. Голяченко починає із проведення широкомасштабного експерименту з впровадження моделі суцільної диспансеризації на базі Козівського району Тернопільської області. Експеримент завершується розробкою нормативів суцільної диспансеризації, які затверджуються МОЗ України, його хід демонструється на ВДНГ СРСР.

У 1983 р. О.М. Голяченко організовує в інституті курс удосконалення медичних статистиків України.

У 1997 р. О.М. Голяченко разом із Міністром охорони здоров'я А.Сердюком та начальником управління охорони здоров'я О. Приходським публікує перший український підручник із соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я.

На 2002 р. припадає знайомство О.М. Голяченка із видатним українським істориком медицини Я. Ганіткевичем. Результатом їхньої співпраці став вихід першого українського підручника з історії медицини в 2004 р.

З 2014 року проф. О.М. Голяченко очолив навчально-науковий інститут медико-біологічних проблем ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України».

Свідченням високого професіоналізму та наукового авторитету є його праця експертом Вищої атестаційної комісії України та членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій.

О. М. Голяченко – не лише визначний організатор охорони здоров'я, але й талановитий науковець, йому властиве вміння узагальнювати нове, прогресивне в науці та практиці, виділяти ключові проблемні питання, зорганізувати науковий пошук. Він бере участь у наукових конференціях, де виступає з доповідями у розгалуженому спектрі своїх наукових зацікавлень. Прикметною рисою ювіляра є те, що

протягом всієї трудової діяльності він проявив себе як досвідчений педагог і вихователь студентської молоді. Порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро ювіляра за-слуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Заслуговує на увагу активна громадська діяльність О.М. Голяченка у час становлення Української держави, зокрема як голови міського Товариства української мови, заступника голови обласної організації «Меморіал».

О.М. Голяченко – автор понад 200 наукових праць, у тому числі 2 підручників, 21 монографії. Під його керівництвом виконано 12 кандидатських та одну докторську дисертацію. Є відповідальним редактором журналу «Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України».

Сформував основні засади організації охорони здоров'я в самостійній Україні, обґрунтував цілі, завдання і методологію економіки охорони здоров'я як науки, відтворив історію української медицини з найдавніших часів до наших днів, ідентифікував її як наукове явище в світовому контексті.

Співробітники кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», учні, колеги та студенти щиро вітають ювіляра з 75-річчям, бажають йому міцного здоров'я, життєвої наснаги та творчої енергії, подальших здобутків у науці.

Колектив кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України».